

CERDOS, PORQUERES, ABEURALLS I VIDA

Juan Emilio Prades Bel

- Si d'alguna cosa tenien molt amb conter la gent que vivia als masos, era tindre sempre molta cura de les existències d'aliments que els restaven al rebost, el viure aïllats en un medi rural sovint era un problema, agreujat per les inclemències del temps o les distàncies a cobrir fins poder arribar als nuclis urbans dotats de serveis i sumministrament; tindre a l'avast un acopi d'aliments variats on poder tirar mà era bàsic i vital per a la supervivència al mas, sovint havien de ser o eren autosuficients tot l'any.

- Per l'apreci que li dedicaven i lo que significava en el dia a dia dels masovers, una part important de l'assortiment proteínic girava al voltant del porc i del cicle de matança anual.

-Avui dia encara hi han masos habitats, i encara es fan matances, però la gran majoria dels masos de tot el nord castellonenc romandren abandonats, la panoràmica més generalitzada és la visió de masos assolats, este article fa referència a la vida d'estos masos amortitzats, que varen sucumbir davant l'empenta de les noves realitats socials i econòmiques del país, emergents a partir dels anys seixanta.

- L'època d'esplendor més recent de vore porqueres plenes, i la tasca diària de ficar el "pretoliero en marxa" per fer els abeuralls, va ser en la primera meitat del segle XX, entrant tot seguit en un període de decadència, que acaba als voltants dels anys vuitanta, amb l'abandonament de una gran majoria dels masos de les terres del Maestrat i comarques limítrofes, vist des del punt de vista de les noves generacions, i atenent a les comoditats que disfruten avui dia, sovint estimen els joves que va ser una època que va estar marcada per penúries i tal volta tinguen raó, ara per ara sembla que eixos períodes ja han passat a la història "a Déu gràcies si és que se les mereix"... esperem que no siga flor d'una primavera.

- Com he comentat abans, encara en queden molts de masovers, hi ha molta gent que viu als masos, i continua cuidant el seu posell per fer-se la matança anual, però ja no es tracta d'una prioritat, ni este avituallament és necessàriament imprescindible

per a estes poblacions que viuen als masos, els masovers actuals continuen portan una vida lligada als cicles naturals de la vida, on que els toca treballar al medi rural, viuen molt més acomodadament que els seus avanpassats, disposen i tenen al seu abast el avanços del progrés, poden gaudir de les noves tecnologies, i disfrutar de les avantatges d'una vida actual i moderna, però com solen fer els grans herois planten cara al camp de batalla, i no es deixen arrastrar tan fàcilment per les noves corrents del consumisme, a tota llum un model insostenible a llarg termini, modes generades per una desenfrenada i esbojarrada societat consumista; la ideologia rural està un poc mes enllà, i va lligada als cicles de la vida i la naturalesa, i no permeten que els arrossege eixa riuada, prefereixen esperar-se i nadar en aigües més calmades, i eviten tant com poden que es corrompisca un model de vida sa, saludable i ecològic, i el seu model és bo,...i atrau a una nova població de neorurals a temps parcial...que esdevé una nova corrent social, i una altra forma d'entendre la vida.

- Si algun racó d'eixos masos esmentats d'abans era sagrat, el primer deuria ser la porquera, els seu inquilí era un animal mimat, un animal necessari i imprescindible, si a este animal li passava alguna cosa, eixe mas podia passar fam, el grossor, el pes, si es mataven un cerdo o dos, tot era determinant per vore el potencial d'eixa família,...En resumidas cuentas... un animal diví, proper a les divinitats.

- La gran majoria dels masos han tingut la seu porquera, és un habitacle situat a uns metres de la vivenda principal, sol ser de pedra seca i amb una porta de barrots de fusta, el menjar que es feia per a el porc era l'abeurall, un menjar que coïen per el posell i les gallines, es bullia a fora de la casa, normalment en un foguer al raser d'una paret, i allí coïen cada dia el pretoliero o la caldera de l'abeurall, que estava compost per patataques i peladures de pataca, carabassa porquera, remolatxa, i restes vegetals de tot tipus, apart se li donava panís, segó i algun llegum, fabes, pèsols a mode de pienso i alguna verdura verda